



ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор СНУ ім. В.Даля
Голубенко О.Л.
"_____"
2007 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про науково-дослідну частину
Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля**

**Прийнято на засіданні Вченої ради
30 січня 2007 року, протокол № 6**

Луганськ-2007

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це положення регулює діяльність науково-дослідної частини та наукових структурних підрозділів Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (далі – університет). Положення визначає: порядок управління науково-дослідними, науково-технічними та науково-виробничими роботами (далі НДР), використання результатів НДР в навчальному процесі.

1.2. Науково-дослідна частина університету (НДЧ) є науковою установою університету, яка об'єднує і координує діяльність підрозділів, що виконують або забезпечують наукові дослідження і розробки, а також надають послуги та консультації наукового або науково-технічного характеру. НДЧ є структурним підрозділом університету і не має самостійного балансу і статусу юридичної особи.

1.3. Метою функціонування НДЧ є розробка науково-обґрунтованих принципів ефективного використання наукового і науково-технічного потенціалу університету та забезпечення належного рівня підготовки фахівців, формування ефективної структури управління науковою діяльністю, створення необхідних організаційних та економічних умов для пріоритетного розвитку НДР, що вносять значний внесок у вітчизняну і світову науку і результати яких безпосередньо використовуються в навчальному процесі і господарчій практиці, подальший розвиток системи планування і приймання результатів НДР.

1.4. Структуру і функції підрозділів НДЧ визначає та затверджує проректор з наукової роботи університету.

1.5. При проведенні НДР НДЧ і структурні підрозділи університету керуються Конституцією та законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів, Указами президента України, наказами та інструкціями Міністерства освіти і науки України, цим положенням, статутом університету та наказами ректорату.

2. МЕТА, ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ

2.1. Основною метою наукової, науково-технічної діяльності в університеті є одержання і використання нових наукових знань з метою створення суспільно-корисних наукових результатів, забезпечення якісної підготовки фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

2.2. Головними завданнями діяльності НДЧ і наукових структурних підрозділів університету є:

- забезпечення проведення в університеті фундаментальних і прикладних досліджень, створення наукових розробок, одержання інших

наукових результатів, які є базою і змістом навчання, джерелом і складовими інноваційних процесів;

- вдосконалення методів, засобів і форм тематичного планування та конкурсного відбору проектів НДР, оцінки рівня та механізмів приймання їх результатів;

- створення умов залучення до наукової роботи талановитої молоді, забезпечення розвитку студентської наукової та інноваційної діяльності;

- інформаційне і методичне забезпечення щодо використання нормативно-правової бази наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності;

- підтримка наукових колективів кафедр у вирішенні проблем оновлення науково-лабораторної бази НДР та у створенні нових форм організації наукової діяльності (наукові колективи з розширеними правами в господарчій діяльності, інноваційні бізнес-інкубатори, бізнес-центри і т.і.);

- розширення сфери та номенклатури надання послуг фізичним і юридичним особам на основі використання наукових і науково-технічних результатів, підтримка просування на ринок та реалізації наукових розробок, створених в університеті.

2.2. НДЧ при вирішенні головних завдань:

- розробляє проекти річних тематичних планів держбюджетних і госпдоговірних НДР, а також зведений кошторис прибутків і витрат за результатами наукової діяльності;

- надає допомогу науковим колективам в підготовці і оформленні договірної документації(кошториси, техзавдання, календарні плани і т.і.);

- організує виконання робіт згідно тематичного плану;

- готує необхідну інформаційну базу для розробки конкурсної комісії по відбору проектів науково-дослідних колективів, які пропонуються до виконання за рахунок держбюджетних коштів, та реалізує рішення конкурсної комісії;

- забезпечує своєчасну державну реєстрацію НДР та надання звітів про результати їх виконання;

- здійснює контроль за виконанням календарних планів і витратами коштів по темах;

- визначає фактичні відхилення від планових показників, при необхідності виносить на затвердження наукової ради СНУ пропозиції щодо коректування планових показників;

- організує контроль за вчасним і якісним виконанням НДР, аналізує і оцінює науковий рівень результатів цих робіт, при необхідності організує проведення експертизи одержаних результатів;

- здійснює облік, звітність, діловодство з питань наукової діяльності, у т.ч. організує підготовку державної статзвітності за формами, які визначені чинним законодавством;

- сприяє розвитку співпраці з промисловістю і підприємництвом, з усіма суб'єктами інноваційного процесу створення та реалізації товарів і послуг на основі наукових результатів, отриманих ученими університету;

- вдосконалює засоби і форми інформаційного забезпечення наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності;

- забезпечує захист інтелектуальної власності університету (юридичної особи) та співробітників і студентів університету (фізичних осіб).

2.3. Взаємодія учбового процесу, науки і виробництва здійснюється шляхом:

- підготовки спеціалістів на основі використання останніх досягнень науки та техніки відповідно з напрямками науково-технічного прогресу і соціально-економічною потребою в спеціалістах нового рівня;

- розробки і впровадження в навчальний процес нових технічних засобів навчання, створених за результатами наукових досліджень;

- проведення на базі наукових та науково-виробничих підрозділів вузу різноманітних форм навчальної роботи: дипломного та курсового проектування, учбової та виробничої практики, цільового використання в процесі навчання наукової апаратури та обчислювальної техніки та інш.;

- залучення студентів до участі в науково-дослідних і проектно-конструкторських роботах, що виконуються науковими структурними підрозділами;

- участі студентів в складі наукових колективів по розробці та впровадженню складних наукомістких науково-технічних систем з одночасним кадровим супроводженням;

- створення навчально-науково-виробничих об'єднань, базових кафедр і центрів спільно з НАН України та галузевими академіями наук, міністерствами і організаціями для проведення навчально-дослідної роботи.

3. СТРУКТУРА НДЧ. НАУКОВІ СТРУКТУРНІ ПІДРОЗДІЛИ.

3.1. Діюча структура НДЧ передбачає функціонування на принципах внутрішнього господарського розрахунку і складається з таких основних підрозділів: апарат управління (науково-виробничий відділ, відділ стандартизації та метрології, відділ науково-технічної інформації), науково-дослідні інститути, наукові колективи факультетів та кафедр, проблемні лабораторії, науково-дослідні лабораторії.

3.2. Положення про структурні підрозділи НДЧ і посадові інструкції затверджуються начальником НДЧ.

3.3. Науково-дослідні інститути в складі університету створюються, реорганізуються та ліквідуються наказом ректора університету за поданням ученої ради університету. Структуру НДІ затверджує проректор з наукової роботи за поданням директора НДІ.

3.4. Науково-дослідні лабораторії в складі університету створюються, реорганізуються та ліквідуються наказом ректора університету за поданням ученої ради факультету. Структуру НДЛ затверджує проректор з наукової роботи за поданням завідувача лабораторії.

3.5. Для безпосередньої організації виконання НДР на факультетах, кафедрах органіуються наукові колективи, які очолюють висококваліфіковані фахівці, доктори і кандидати наук (наукові колективи, які виконують держбюджетні НДР, очолюють як правило доктори наук).

3.6. Структурні наукові підрозділи університету діють на основі статуту університету, створюються наказом ректора і знаходяться в підпорядкуванні проректора з наукової роботи.

3.7. Структурні наукові підрозділи університету здійснюють свою діяльність відповідно до затверджених ректором положень про них, які регламентують права і обов'язки керівників цих підрозділів.

3.8. Виконання проектів фундаментальних і прикладних досліджень, прикладних розробок здійснюються науковими колективами до складу яких входять наукові та науково-педагогічні працівники, докторанти і аспіранти, студенти, допоміжний персонал та в разі потреби залучаються фахівці інших організацій.

3.9. Організацію та безпосереднє керівництво виконанням проектів досліджень і розробок здійснюють наукові керівники. У разі потреби можуть призначатись також відповідальні виконавці, наукові консультанти, інші відповідальні особи.

4. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ НДЧ І НАУКОВИХ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ.

4.1. Джерелами фінансування наукової та науково-технічної діяльності в університеті є кошти державного бюджету та кошти, одержані на виконання НДР, надання освітніх і наукових послуг на замовлення юридичних та фізичних осіб, інші джерела відповідно до чинного законодавства.

4.2. Університет самостійно здійснює поточне та перспективне планування наукової та науково-технічної діяльності відповідно до затвердженого ректором і узгодженого з МОН України тимчасового плану.

Фундаментальні дослідження, прикладні розробки, розробки, що сприяють розвитку інноваційної діяльності університету та фінансуються за рахунок державного бюджету, включаються до тематичного плану на підставі проходження конкурсного відбору.

4.3. Господарча діяльність НДЧ і наукових структурних підрозділів університету здійснюється на підставі законодавства України.

4.4. Фінансування наукових досліджень, що проводяться науковими структурними підрозділами, а також здійснення ними науково-виробничої діяльності проводиться за рахунок:

- коштів державного бюджету, що виділяються підрозділом за результатами конкурсів. Кошти державного бюджету надходять до казначейського рахунку університету і бухгалтерський облік їх здійснюють НДЧ і бухгалтерія університету по кожній держбюджетній темі згідно

кошторисів. Оплата праці виконавців держбюджетних тем здійснюється згідно керівних документів по оплаті праці;

- коштів, що надійшли за виконання НДР за договорами із замовниками. Кошти за виконання госпдоговорів надходять на університетський рахунок і бухгалтерський облік їх здійснюють НДЧ і бухгалтерія університету. Оплата праці виконавців госпдоговірних тем здійснюється згідно документів по оплаті праці.

4.5. Наукові структурні підрозділи за рахунок коштів державного бюджету та коштів, що надійшли на виконання НДР за договорами із замовником формують фонд загально університетських та внутрішніх накладних витрат. Доля відрахувань на накладні витрати визначається ректоратом університету.

4.6. Коштами, які залишились після відрахування централізованих накладних витрат наукові структурні підрозділи розпоряджаються самостійно. Кошти витрачаються згідно кошторисів, які складаються окремо на кожен госпдоговірну тему.

4.7. Розмір нормативу утворення фонду заробітної плати бюджетних тем встановлюється згідно чинного законодавства та узгоджується з проректором з наукової роботи.

4.8. Вчена рада університету щорічно розглядає підсумки наукової діяльності і приймає рішення щодо розвитку актуальних та перспективних напрямків досліджень. Підсумки результатів конкретних НДР здійснює НДЧ і наукова рада університету.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА ТА МЕТОДИЧНА БАЗА.

5.1. Основи правової бази наукової і інноваційної діяльності університету складають Закони України „Про наукову і науково-технічну діяльність” та „Про освіту”, інші Закони України і розпорядження Президента України, розпорядчі документи Кабінету Міністрів України і Міністерства освіти і науки України.

5.2. По конкретним напрямкам наукової інноваційної діяльності університету НДЧ розробляє внутрішні інструктивні документи, які не суперечать чинному законодавству (конкурс проектів фундаментальних і прикладних досліджень, узагальнені методи і форми наукової роботи та інноваційної діяльності студентів і т.і.).

5.3. НДЧ постійно аналізує ефективність форм і методів наукової діяльності, працює над їх вдосконаленням, для чого організовує проведення силами апарату управління НДЧ необхідних досліджень, розробку методичних рекомендацій та інструкцій.

5.4. З метою організації досліджень, що вказані в попередньому пункті, НДЧ узгоджує з науковою або вченою радою університету НДР, яку проводить силами апарату управління НДЧ безкоштовно або за рахунок накладних витрат із коштів, що надійшли на виконання НДР на замовлення юридичних та фізичних осіб.

6. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

6.1. Університет здійснює науково-технічне співробітництво з навчальними закладами, організаціями, фірмами та фондами зарубіжних країн, інші види наукового співробітництва відповідно до чинного законодавства України.

6.2. Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво університету спрямовано на:

- залучення до співпраці закордонних замовників та інвесторів, укладання та виконання угод про співробітництво із закордонними університетами, фірмами, фондами та іншими організаціями на проведення досліджень і розробок;

- залучення коштів закордонних замовників та міжнародних фондів і грантів для фінансування ННТД університету;

- одержання конкурентоспроможних на світовому ринку науково-прикладних результатів, розробку високоефективної науково-технічної продукції;

- трансфер на світовий ринок наукової та науково-технічної продукції, здійснення маркетингу, участь у міжнародних виставках та ярмарках;

- забезпечення проходження науковими, науково-педагогічними працівниками, докторантами, аспірантами та обдарованими студентами наукового стажування за кордоном, ознайомлення з передовими світовими досягненнями техніки і технологій, приладами та науковим обладнанням;

- публікацію за кордоном у провідних наукових та науково-технічних виданнях наукових результатів, які не є конфіденційною інформацією;

- організацію та участь у міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, семінарах, симпозіумах;

- висування провідних учених університету України на здобуття міжнародних премій.